

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI – klasa IV

Przy ustalaniu stopni z plastyki brany jest przede wszystkim pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tego przedmiotu oraz indywidualne psychofizyczne predyspozycje i możliwości dziecka, jego motywacja, zaangażowanie w pracę, systematyczność i pilność, pozytywna postawa wobec przedmiotu.

➤ **KRYTERIA OCEN ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH:**

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy,
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy, nie wykonuje ćwiczeń i prac plastycznych,
- wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy, nie przynosi materiałów na zajęcia,
- mimo usilnych starań nauczyciela wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu, w lekceważący sposób podchodzi do podstawowych obowiązków przedmiotowych i programowych,
- nie wykazuje woli poprawy oceny.

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował wymagania podstawowe dla danej klasy w niepełnym zakresie; ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, jednak nie uniemożliwiają one dalszej nauki,
- samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela lub koleżanek i kolegów rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne materiały i narzędzia pracy,
- pracuje niesystematycznie, prace plastyczne wykonuje rzadko, niestarannie i niezgodnie z tematem,
- stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji,
- w pracy grupowej realizuje zadania o niewielkim stopniu trudności, wykazuje niewielką samodzielność i zaangażowanie,
- wykazuje bierny stosunek do przedmiotu.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności (wymagania podstawowe dla danej klasy),
- w stopniu średnim opanował materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym),
- najczęściej jest przygotowany do lekcji (posiada wymagane materiały plastyczne, podręcznik, zeszyt),
- samodzielnie rozwiązuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności,
- ma trudności z zastosowaniem, wykorzystaniem wiedzy teoretycznej podczas wykonywania pracy,
- posługuje się wybranymi środkami wyrazu i stosuje typowe, proste techniki plastyczne,
- realizuje większość prac praktycznych (prace często są niestaranne i nieestetyczne),
- wykonując prace poprawnie posługuje się różnymi przyborami i narzędziami,
- chętnie współpracuje w grupie,

- przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych,

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w dobrym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane dla danej klasy,
- potrafi wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę i umiejętności,
- zawsze przynosi na lekcje potrzebne materiały, podręcznik i zeszyt,
- właściwie posługuje się terminologią plastyczną i samodzielnie rozwiązuje typowe problemy,
- bierze udział w dyskusjach, najczęściej formułuje poprawnie wnioski, kojarzy fakty i dostrzega analogię,
- wkłada dużo wysiłku w wykonywane zadania i systematycznie pracuje na lekcjach, starannie wykonuje ćwiczenia obowiązkowe,
- świadomie wykorzystuje środki plastyczne i stosuje różnorodne, nietypowe techniki plastyczne,
- odpowiednio posługuje się przyborami i narzędziami oraz wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym,
- jest zaangażowany na zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, najczęściej formułuje poprawnie wnioski, kojarzy fakty i dostrzega analogię),
- samodzielnie próbuje analizować i porównywać wybrane dzieła sztuki oraz wyrażać własne opinie na ich temat.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w bardzo wysokim stopniu wiedzę i umiejętności (wymagania podstawowe dla danej klasy i w niepełnym zakresie wymagania ponadpodstawowe dla danej klasy),
- opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych (stosuje z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne),
- bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy,
- potrafi porządkować własną wiedzę – kojarzy fakty i dostrzega analogie,
- analizuje i porównuje dzieła sztuki oraz wyraża własne opinie na ich temat,
- sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną, efekt końcowy jego pracy twórczej zawsze jest zgodny z jej założeniami i tematem,
- estetycznie i starannie wykonuje pracę, poszukuje oryginalnych rozwiązań plastycznych,
- wykazuje się poczuciem odpowiedzialności za działania własne i grupowe,
- wykonuje prace dodatkowe, chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez),
- przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na oceny niższe oraz:

- opanował w celującym stopniu wiedzę i umiejętności (wymagania podstawowe i ponadpodstawowe dla danej klasy),
- biegle posługuje się zdobytymi umiejętnościami oraz wiedzą, wykorzystuje je w praktyce, również w sytuacjach / zadaniach nietypowych,
- przejawia szczególne zainteresowania sztukami plastycznymi (np. przygotowuje referaty, prezentacje i pomoce dydaktyczne),
- wykonuje w sposób kompletny, estetyczny i zgodny z tematem oraz określonymi środkami plastycznymi wszelkie zadania, ćwiczenia i prace plastyczne, ponadto chętnie eksperymentuje z technikami plastycznymi,

- wykazuje bardzo duże zaangażowanie i twórczą inicjatywę w działaniach grupowych,
- bierze udział w konkursach plastycznych na różnym szczeblu i odnosi w nich sukcesy,
- analizuje i interpretuje dowolne dzieła sztuki oraz uzasadnia ich wartość artystyczną,
- wykazuje zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią (jest w sposób zauważalny zainteresowany działalnością plastyczną),
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, w pełni przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, dba o właściwą organizację miejsca pracy.

➤ **WYMAGANIA PODSTAWOWE I PONADPODSTAWOWE:**

Wymagania edukacyjne formułowane są w oparciu o podstawę programową oraz Program nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej „Do dzieła!” autorstwa Jadwigi Lukas, Krystyny Onak, Marty Ipczyńskiej i Natalii Mrozkowiak (Wydawnictwo „Nowa Era”).

<i>Plastyka - klasa IV</i>		
Wiedza i umiejętności ucznia - wymagania		
obszar	podstawowe	ponadpodstawowe
Uczeń:		
JĘZYK I FUNKCJE PLASTYKI	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i opisuje elementy abecadła plastycznego w najbliższym otoczeniu • określa rolę plastyki w najbliższym otoczeniu • określa, jakie przedmioty można nazwać dziełami sztuki • wymienia dziedziny sztuki • wyjaśnia, gdzie można oglądać dzieła sztuki • odszukuje w swoim otoczeniu ciekawe przykłady malowideł, dzieł architektonicznych i obiektów sztuki użytkowej • wymienia rodzaje i kierunki linii • podaje przykłady zastosowania odmiennych rodzajów linii w rysunku • wyjaśnia, czym jest kontur • tłumaczy, na czym polega kontrast w rysunku • z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych punktów, linii i plam • sytuuje epoki w czasie (prehistoria, starożytność) • określa charakter wybranych plam (np. pod względem ich krawędzi i powierzchni) • wymienia cechy wytworów sztuki prehistorycznej, sztuki starożytnego Egiptu oraz sztuki antycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę środków plastycznych zastosowanych w odtworzeniu fragmentu otoczenia na płaszczyźnie • wskazuje na fotografiach i reprodukcjach obrazów tworzące je elementy plastyczne • wymienia przykłady estetycznego otoczenia i uzasadnia swój wybór • wyjaśnia, czym są sztuka i dzieło sztuki • omawia specyfikę podstawowych dziedzin sztuki • omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii i punktów, plam i barw (ciepłych, zimnych) • rozpoznaje typowe cechy wytworów sztuki prehistorycznej, sztuki starożytnego Egiptu i sztuki antycznej • wymienia przykłady wytworów sztuki prehistorycznej, sztuki starożytnego Egiptu i sztuki antycznej z dziedziny malarstwa, rzeźby, architektury i sztuki użytkowej • wyjaśnia, czym jest model koła barw • opisuje sposoby otrzymywania odcieni barw pochodnych • uzyskuje różnorodne odcienie barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających • wskazuje i nazywa barwy czyste, złamane i dopełniające występujące w wybranej reprodukcji dzieła • omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka • omawia specyfikę poszczególnych technik rysunkowych

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady dzieł sztuki prehistorycznej, sztuki starożytnego Egiptu oraz starożytnej Grecji i Rzymu • wyjaśnia, czym są barwy czyste • wskazuje barwy czyste w najbliższym otoczeniu • rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne • podaje sposoby otrzymywania poszczególnych barw pochodnych • wymienia pary barw dopełniających • klasyfikuje daną barwę do odpowiedniego rodzaju barw – czystych lub złamanych • podaje sposoby otrzymywania wybranych barw złamanych • z pomocą nauczyciela wymienia barwy złamane i dopełniające występujące w określonej reprodukcji dzieła • wymienia barwy ciepłe i zimne • określa daną barwę jako ciepłą lub zimną • rozróżnia podstawowe właściwości barw ciepłych i zimnych • wskazuje niektóre barwy ciepłe i zimne na wybranej reprodukcji obrazu • z pomocą nauczyciela omawia wskazaną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanych linii, punktów, plam i barw • wymienia rodzaje technik rysunkowych • nazywa podstawowe narzędzia rysunkowe • z pomocą nauczyciela omawia wybrane dzieło pod względem zastosowanej techniki rysunkowej • wyjaśnia, czym jest pigment • wymienia nazwy podstawowych rodzajów farb i technik malarskich • wymienia typowe narzędzia i podłoża wykorzystywane w technice akwarelowej oraz w technikach temperowej, plakatowej i w gwaszu • z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła wykonanego w technice akwarelowej, temperowej lub plakatowej 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, jakie znaczenie ma rodzaj podłoża w malarstwie akwarelowym • opisuje efekty malarskie, które można uzyskać dzięki technice akwarelowej • określa, czym się charakteryzują akwarele, farby temperowe, plakatowe i gwasze • wyjaśnia, czym jest ikona • poprawnie stosuje narzędzia i podłoża w technice pasteli olejnych • opisuje efekty wykorzystania określonego podłoża w technice pastelowej • określa, czym się charakteryzują farby akrylowe i olejne • wyjaśnia, czemu służy stosowanie technik mieszanych w działaniach plastycznych • określa, co decyduje o wyborze materiałów do wykonania kolażu • omawia określoną pracę w technice kolażu pod kątem zastosowanych materiałów i barw oraz ich wpływu na wymowę dzieła • tłumaczy, na czym polega wykonywanie fotokolażu • na podstawie własnej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy podczas tworzenia kolażu
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technice pastelowej • podaje rodzaje pasteli • określa, w jaki sposób zabezpiecza się prace wykonane techniką pastelową • wymienia sposoby nanoszenia pasteli na podłoże • z pomocą nauczyciela omawia wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki pastelowej • wymienia typowe narzędzia i podłoża stosowane w technikach akrylowej i olejnej • omawia z pomocą nauczyciela wybraną reprodukcję dzieła pod kątem zastosowanej techniki akrylowej lub olejnej • wyjaśnia, czym są techniki mieszane • wymienia rodzaje technik mieszanych i określa, na czym one polegają • wyjaśnia, czym jest <i>sgraffito</i> • wyjaśnia, czym jest kolaż • wymienia niektóre materiały stosowane w kolażu • tłumaczy, w jaki sposób tworzy się kolaż • próbuje wskazać materiały zastosowane w wybranej pracy w technice kolażu 	
<p style="text-align: center;">KREACJA I TWÓRCZE DZIAŁANIA, INDYWIDU- ALNA I ZESPOŁOWA EKSPRESJA TWÓRCZA</p> <p style="text-align: center;">DOSKONAŁE- NIE UMIEJĘTNOŚ CI PLASTYCZ- NYCH</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego • wykonuje elementy dekoracyjne według własnego pomysłu • wykonuje graficzną formę użytkową, korzystając z podanych propozycji • wykonuje pracę plastyczną w technice plakatowej, temperowej lub akwarelowej • przedstawia w pracy plastycznej fragment najbliższego otoczenia z uwzględnieniem co najmniej jednego elementu języka plastyki • tworzy w wybranej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną, sztuką starożytnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym • wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem • wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych • wykonuje pracę z wyobraźni, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie i punkty • wykorzystuje barwy podstawowe i pochodne w działaniach plastycznych • dobiera narzędzia i podłoża rysunkowe w zależności od charakteru i tematu pracy • tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża

	<p>Egiptu, starożytnej Grecji lub starożytnego Rzymu</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonuje pracę w technice mieszanej (farby wodne i pastele) • tworzy dekorację świąteczną, korzystając z podanych propozycji • podejmuje próby różnicowania linii i punktów w działaniach plastycznych • wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w swoich działaniach • stosuje technikę wydrapywanki, korzystając ze wskazówek nauczyciela • wykonuje pracę w technice pasteli olejnych • tworzy różne rodzaje plam • uzyskuje kilka barw złamanych oraz powstałych ze zmieszania par barw dopełniających • stosuje niektóre barwy złamane i dopełniające w działaniach plastycznych • wykonuje pracę z zastosowaniem barw zbliżonych pod względem temperatury • wykonuje pracę w technice kolażu z dowolnych materiałów • stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża • dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych • prowadzi zeszyt przedmiotowy • stosuje się do zasad organizacji pracy • planuje kolejne etapy swojej pracy • przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia • aktywnie pracuje w grupie • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy • przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości • na podstawie prac wykonanych akwarelami, farbami temperowymi i plakatowymi porównuje sposoby malowania w tych technikach, twórczo stosuje te techniki w działaniach plastycznych • wybiera daną technikę mieszaną dla najlepszego wyrażenia tematu pracy i własnych emocji oraz analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych • eksperymentuje z łączeniem różnych technik w celu uzyskania nowych rozwiązań plastycznych • twórczo i samodzielnie wykorzystuje technikę wydrapywanki • na podstawie wykonanej kompozycji opisuje kolejne etapy pracy w technice wydrapywanki • dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych • poprawnie stosuje w działaniach plastycznych narzędzia i podłoża typowe dla techniki temperowej, plakatowej, akwareli lub gwaszu • jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach • dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej • posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi • bierze czynny udział w zajęciach plastycznych • omawia własne prace wykonane różnymi technikami pod kątem uzyskanych efektów plastycznych • wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji • wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu • przygotowuje się systematycznie do zajęć • przestrzega praw autorskich • tworzy według własnego pomysłu elementy dekoracyjne odznaczające się starannością wykonania • wykorzystuje w swojej pracy wiedzę na temat właściwości materiałów i różnych technik plastycznych • tworzy w określonej technice plastycznej pracę inspirowaną sztuką prehistoryczną, sztuką
--	--	---

		<p>starożytnego Egiptu i sztuką antyczną, twórczo interpretując temat</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje różnorodne rodzaje linii i punktów w działaniach plastycznych z uwzględnieniem cech materiałów, przedmiotów i zjawisk • posługuje się kontrastem w działaniach plastycznych • wymienia barwy zastosowane przez siebie w pracy malarskiej i odpowiednio klasyfikuje je do grupy barw ciepłych lub zimnych, podstawowych lub pochodnych • dobiera barwy ciepłe i zimne stosownie do tematu pracy • stosuje różne rodzaje plam w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy • projektuje graficzną formę użytkową według własnego pomysłu, twórczo wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne linie, plamy, barwy i kształty • tworzy z wyobraźni pracę plastyczną we wskazanej technice (plakatówka, tempera, pastele), twórczo interpretując zadanie • wykonuje pracę w technice kolażu z odpowiednio dobranych do tematu materiałów, twórczo je zestawiając w celu uzyskania niestandardowych efektów wizualnych • tworzy dekorację świąteczną według własnego pomysłu, wykorzystując wiedzę na temat właściwości materiałów • bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią • prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie • dba o estetyczne i staranne wykonywanie prac • efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami
--	--	---

➤ **KRYTERIA OCENIANIA PRAC WYTWÓRCZYCH:**

Prace wytwórcze oceniane są według ustalonych zasad podanych przed rozpoczęciem ich wykonania. Prace ucznia oceniane są za:

- zgodność pracy z tematem, bogactwo treści,
- wysiłek włożony w wykonanie pracy i w przygotowanie się do jej wykonania (przynoszenie odpowiednich materiałów i przyborów),
- poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych,
- trafność doboru środków artystycznego wyrazu,

- umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną,
- łączenie umiejętności praktycznych z wiedzą teoretyczną,
- kreatywność - sposób przedstawiania tematu, własna interpretacja postawionego problemu plastycznego, oryginalność realizacji danego tematu, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, pomysłowość w doborze materiałów,
- efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne,
- samodzielność pracy,
- indywidualne predyspozycje ucznia,
- dbanie o porządek i bezpieczeństwo w miejscu pracy,
- estetyka pracy.

<i>Stopień</i>	<i>Wymagania</i>
1 – niedostateczny	Uczeń oddaje pustą kartkę, brak realizacji tematu i treści (uniemożliwia to określenie postępu realizacji).
2 – dopuszczający	Uczeń ilustruje temat w sposób prymitywny, stosuje najprostsze środki plastyczne (ołówek, kredka, 1-3 barwy), ma kłopoty z kompozycją.
3 – dostateczny	Uczeń obrazuje treść oszczędnie, ilość środków podstawowa, praca nadal uboga kolorystycznie, kompozycja prawidłowa, niestaranna, minimalny stopień kreatywności.
4 – dobry	Zakres realizacji tematu zadowalający, treść ciekawa, uczeń stosuje wszystkie znane środki plastyczne (na swoim stopniu edukacji), kompozycja prawidłowa; uczeń stara się wnieść do realizacji tematu własny pomysł, prawidłowo korzysta ze środków wyrazu.
5 – bardzo dobry	Treść bogata, uczeń aktywny w myśleniu, twórczy, stosuje znane środki wyrazu, kompozycja trafiona, kolorystyka ciekawa, prace biorą udział w wystawach szkolnych.
6 – celujący	Uczeń z łatwością realizuje tematy, zapełnia bogatą treścią, eksperymentuje sam w doborze kolorów, kompozycji i środków wyrazu, jest twórczy i pomysłowy, prace uczestniczą w konkursach plastycznych.

- Brak materiałów do wykonania pracy nie zwalnia ucznia od pracy na lekcji. Uczeń ma obowiązek pracować na materiałach zastępczych.
- Udział uczniów w życiu artystycznym i kulturalnym placówki, a także reprezentowanie jej w przedsięwzięciach o charakterze artystycznym może być nagradzane dodatkowymi ocenami.
- Udział uczniów w konkursach i innych pracach dodatkowych (np. projekty, prezentacje, wystawy) jest dobrowolny i nagradzany dodatkowymi ocenami.
- Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się, uczniowie z orzeczeniem o kształceniu specjalnym oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni. Nauczyciel dostosowuje wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono ograniczone możliwości sprostania wymaganiom programowym ze względu na deficyty rozwojowe. W ocenianiu uczniów uwzględnia się szczególnie:
 - udzielanie wsparcia, zachęty i pomocy w osiągnięciu przez uczniów sukcesu,
 - zwiększenie ilości ćwiczeń potrzebnych do opanowania umiejętności,
 - wydłużenie czasu przewidzianego na wykonywanie ćwiczeń praktycznych, zadań i prac plastycznych,
 - dzielenie ćwiczenia złożonego na proste etapy i ocenianie ich etapami,

- zwolnienie z realizacji ćwiczenia, którego wykonanie sprawia uczniowi trudności,
 - odczytanie na głos poleceń dostarczonych innym uczniom w formie pisemnej,
 - zadawanie większej liczby prostych pytań zamiast jednego złożonego,
 - liberalne ocenianie wytworów artystycznych ucznia (zwracanie większej uwagi na wysiłek włożony w wykonanie zadania, niż ostateczny efekt pracy i jej estetykę); podczas oceniania zwracanie przede wszystkim uwagi na stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, włożony wysiłek, przygotowanie do zajęć w materiały i niezbędne pomoce,
 - obniżenie wymagań dotyczących estetyki zeszytu przedmiotowego.
- Sprawdzone i ocenione prace pisemne i plastyczne nauczyciel oddaje uczniom lub przechowuje do końca danego roku szkolnego. Pozostają one do wglądu uczniów i rodziców.